Abstrakt

Vokalizace je hlavním komunikačním prostředkem kytovců. Paleta zvuků, které kytovci vydávají je stejně rozmanitá jako jednotlivé druhy. Zahrnuje tonální i pulzní zvuky, a také jejich kombinace, často s různě modulovanou frekvencí a amplitudou. Zvuky vydávané kosticovci (Mysticeti) a ozubenými (Odontoceti) se liší v mnoha parametrech, především ve frekvenci, šířce frekvenčního spektra a doby trvání.

U kytovců jsou známé obě formy učení zvuků, a to jak učení vydávání zvuků, tak i kontextu. Slouží k osvojení dvou typů zvuků: tzv. signature calls a písní. Signature calls najdeme pouze u druhů žijících v stálých skupinách nebo societách typu fission-fussion. Jsou používány jako identifikační nástroj k udržení soudržnosti a kontaktu s ostatními jedinci. Písně se nachází v repertoáru většiny kosticovců, ale pouze u velryby grónské a keporkaka se mění, a to jak v rámci sezóny, tak i mezi nimi. Díky učení zpívají jeden typ písně, která je v daném okamžiku stejná pro všechny jedince.

Vokální učení se uplatňuje také v ontogenezi, společně s tělesným vývojem. Zvuky vydávané nedospělými jedinci jsou chaotické a postrádají strukturu. Během dospívání se stávají více stereotypními a postupně více připomínají zvuky dospělců.

Klíčová slova: kytovci, vokální komunikace, signature calls, vokální učení, kulturní přenos